

12.30-13.00: Απόστολος Μαγουλιώτης (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας): «Οι Γραμμές ως Πηγή Ιδεών και Στοιχεία Δόμησης Εικαστικών Έργων Παιδιών Προσχολικής Ηλικίας»

Σε κάποιες περιπτώσεις τα παιδιά βρίσκονται σε απόγνωση, γιατί δεν ξέρουν τι να κάνουν ή πώς να αρχίσουν ή δεν έχουν ιδέες για εικαστικές δημιουργίες. Αυτό είναι ένα ζήτημα που εμφανίζεται αρκετές φορές στο χώρο της εκπαίδευσης. Ακόμη, για να χαρακτηριστεί ένα αποτέλεσμα δημιουργικό, πρέπει να περικλείει την έννοια του νέου, κάτι το καινούργιο για το άτομο (το παιδί) που το ανακαλύπτει ή το δημιουργεί, και να είναι ευρύτερα αποδεκτό ως αποτελεσματική έκπληξη. Για όλα αυτά η παρούσα εργασία θέτει ως στόχο να παρουσιάσει ανάλογες περιπτώσεις, που συμβάλλουν στην ανάπτυξη εικαστικών δημιουργιών. Για την ολοκλήρωση αυτού του στόχου σχεδιάστηκαν και εφαρμόστηκαν εικαστικές δραστηριότητες με υλικό «γραμμές πάνω σε χαρτιά», το οποίο αρχικά μπορεί να προκαλέσει την παραγωγή ιδεών και στη συνέχεια τα παιδιά να το χρησιμοποιήσουν ως στοιχείο δόμησης εικαστικών έργων.

13.00-13.30: Αντώνιος Τσουπάκης (Πανεπιστήμιο Κρήτης): «Σύγχρονη Τέχνη και Διδακτικές Εφαρμογές της Εικαστικής Αγωγής»


Το ενδιαφέρον γύρω από τη διδασκαλία της ιστορίας της τέχνης, που παρατηρείται διεθνώς κατά τις τελευταίες δεκαετίες, έχει με τη σειρά του κάνει την εμφάνισή του και στη χώρα μας. Αυτό φαίνεται από τη βαθμιαία αύξηση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας των μουσείων σε σχέση με το παιδικό και εφηβικό κοινό, αλλά κυρίως από την παρουσία της ιστορίας της τέχνης στα επίσημα αναλυτικά προγράμματα των σχολείων. Η συζήτηση γύρω από τους όρους εφαρμογής, τους στόχους, τις μεθόδους διδασκαλίας και τις διδακτικές εφαρμογές της ιστορίας της τέχνης είναι σήμερα επίκαιρη και αναγκαία για κάθε εκπαιδευτική βαθμίδα. Στην παρούσα εισήγηση θα αναπτυχθούν σχετικοί προβληματισμοί και θα παρουσιαστούν συναφείς εργασίες φοιτητών με εκπαιδευτικές εφαρμογές.

13.30-14.00: Συζήτηση

Υπεύθυνοι διοργάνωσης:

**Ανδρέας Φουντουλάκης
Κωνσταντίνος Χρηστίδης**

Γραφιστική επιμέλεια:
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΥΚΤΑΡΗΣ
Ε.Τ.Ε.Π. Εργαστηρίου Εικαστικής Παράδειξης Π.Τ.Π.Ε.





ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ- ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
Εργαστήριο Θεατρικής και Εικαστικής Παιδείας
Διδασκαλείο Νηπιαγωγών

Επιστημονική Ημερίδα

Εικαστική Αγωγή & Προσχολική Εκπαίδευση: Τάσεις & Προοπτικές

Σάββατο 12 Απριλίου 2008
Ώρα έναρξης: 10.00 π.μ.
Πανεπιστημιούπολη Γάλλου
Αμφιθέατρο Δ7

Πρόσκληση - Πρόγραμμα



ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Εργαστήριο Θεατρικής και Εικαστικής Παιδείας του Π.Τ.Π.Ε. του Πανεπιστημίου Κρήτης διοργανώνει σε συνεργασία με το Διδακταλείο Νηπιαγωγών επιστημονική ημερίδα με θέμα «**Εικαστική Αγωγή και Προσχολική Εκπαίδευση: Τάσεις και Προοπτικές**». Η ημερίδα θα πραγματοποιηθεί το **Σάββατο 12 Απριλίου 2008** στο Αμφιθέατρο Δ7 στην Πανεπιστημιούπολη Γάλλου στο Ρέθυμνο. Ώρα έναρξης **10 π.μ.**

Κύριος στόχος της ημερίδας είναι η διερεύνηση των σύγχρονων τάσεων και προοπτικών της εικαστικής αγωγής στη σημερινή εκπαίδευση. Πιο συγκεκριμένα, θα εξεταστούν θέματα σχετιζόμενα με θεωρητικές προσεγγίσεις, αλλά και πρακτικές εφαρμογές, εικαστικών δραστηριοτήτων που ενθαρρύνουν τον πειραματισμό, τη δημιουργικότητα και τη φαντασία παιδιών και εκπαιδευτικών στο χώρο κυρίως της προσχολικής εκπαίδευσης.

Η παρουσία σας θα μας τιμήσει ιδιαίτερα.

Ο Διευθυντής του Εργαστηρίου

Ανδρέας Φουντουλάκης
Επίκουρος Καθηγητής

Πρόγραμμα Ημερίδας - Περιλήψεις Ανακοινώσεων

10.00-10.15: Χαιρετισμοί

10.15-10.45: Τιτίκα Σάλλα (Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών): «Οι Στόχοι της Καλλιτεχνικής Παιδείας από τον 20ο στον 21ο Αιώνα»

Οι τάσεις και οι στόχοι της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης στον 20ο αιώνα επηρεάστηκαν από τις ιδέες που καθόριζαν το σύνολο της εκπαίδευσης. Τα κυρίαρχα ρεύματα των ιδεών αντανάκλουν το κοινωνικό κλίμα και τις ανάγκες της εποχής. Τα πιστεύω, οι σκοποί, οι μέθοδοι που έπαιρναν δεσπόζουσα θέση, και τα αποτελέσματά τους είχαν έντονο απόηχο ακόμη και μετά την πάροδο και την αντικατάστασή τους από διάδοχη τάση, ενώ δεν εξέλειπαν εντελώς από την εκπαιδευτική σκηνή. Με την επαναφορά τους στο προσκήνιο παρουσίαζαν διαφοροποίηση δίνοντας την ευκαιρία για επαναξιολόγηση και επαναδιαπραγμάτευση σε εκείνα που χρειαζόνταν διαφοροποιήσεις. Στην πραγματικότητα, τρεις είναι οι κυρίαρχες εστιασείς που προσδιορίζουν το περιεχόμενο της διδασκαλίας της τέχνης, η κοινωνιοκεντρική, η παιδοκεντρική και τέχνη καθεαυτήν, που εναλλάσσονται ή συνυπάρχουν χωρίς η μια να αναιρεί ουσιαστικά την άλλη.

10.45-11.15: Ξένια Αραπάκη (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας): «Εικαστικές Τέχνες και Νέες Τεχνολογίες: Ένα Πρόγραμμα Εκπαίδευσης στην Εικαστική Αγωγή για Μελλοντικούς και εν Ενεργεία Εκπαιδευτικούς της Προσχολικής Εκπαίδευσης»

Η εργασία αυτή αναφέρεται σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα που εφαρμόστηκε κατά το χειμερινό εξάμηνο του έτους 2005 έως 2007, σε προπτυχιακές φοιτήτριες του ΠΤΠΕ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, στο γνωστικό αντικείμενο «Εικαστικές Τέχνες και Νέες Τεχνολογίες» με τη χρήση του λογισμικού 'Αβάκιο' και διαδικτυακών τόπων.

Με αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στοχεύουμε (α) στο να γνωρίσουν οι φοιτήτριες τα εικαστικά μορφολογικά στοιχεία των έργων τέχνης, (β) να εξοικειωθούν με την εικαστική, κοινωνική και συναισθηματική ανάλυση επιλεγμένων ζωγραφικών έργων και (γ) στο να μπορούν να μετασχηματίζουν τη διαδικασία αυτή σε πρόγραμμα που απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

Πιο συγκεκριμένα, θα παρουσιαστούν (α) η εικαστική ανάλυση ως προς τη σύνθεση, το χρώμα, το φωτισμό και την κρυφή γεωμετρία επιλεγμένων ζωγραφικών έργων, (β) η ανάλυση του περιεχομένου των ζωγραφικών έργων ως προς τη θεματολογία τους, δηλαδή τα αντικείμενα, τις ανθρώπινες φιγούρες (μορφές), τον περιβάλλοντα χώρο και τον τίτλο τους, (γ) η κοινωνική ανάλυση ως προς την εποχή που δηλώνει το περιεχόμενό τους, μέσω των αρχιτεκτονικών, ενδυματολογικών και άλλων στοιχείων και (δ) παραδείγματα εφαρμογής των γνώσεων που απέκτησαν οι φοιτήτριες από τη διδασκαλία του εκπαιδευτικού προγράμματος σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

11.15-11.45: Κωνσταντίνος Χρηστίδης (Πανεπιστήμιο Κρήτης): «Από τις Κατασκευές στο Έργο Τέχνης και τον Οπτικό Πολιτισμό: Ζητήματα Διδασκαλίας της Εικαστικής Αγωγής Προσχολικής Ηλικίας»

Ο σύγχρονος πολιτισμός χαρακτηρίζεται από μια έντονη κυριαρχία της εικόνας. Τα παιδιά ζουν και μεγαλώνουν σε ένα περιβάλλον όπου κυριαρχούν τα οπτικά ερεθίσματα. Καθημερινά γίνονται δέκτες ενός καταγισμού οπτικών πληροφοριών από το σπίτι μέχρι το σχολείο. Σύγχρονοι στοχαστές (Barthes, Mirzoeff, Baudrillard) μιλούν για μια πολιτισμική στροφή των σύγχρονων κοινωνιών προς την εικόνα. Επίσης, είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι σήμερα οι εικαστικές τέχνες επηρεάζουν τη ζωή μας ακόμη κι αν δεν έχουμε επισκεφθεί κάποιο μουσείο, πινακοθήκη ή αίθουσα τέχνης. Αντιλαμβανόμαστε, συνεπώς, ότι η αξία των εικαστικών τεχνών είναι ουσιαστική για το σύγχρονο άνθρωπο – πέραν των άλλων λόγων – διότι ζούμε σε ένα κόσμο όπου οι εικόνες υπάρχουν παντού. «Όλη την ημέρα βλέπουμε εικόνες και τη νύχτα ονειρευόμαστε με εικόνες» (Schneider, 2006: 9).

Στην παρούσα εισήγηση η εικαστική αγωγή προσχολικής ηλικίας εξετάζεται όχι μόνο ως μια διαδικασία που διαμορφώνει μια αισθητική ταυτότητα στο παιδί, αλλά και ως μια διεργασία που συνεισφέρει σε όλους τους μαθησιακούς στόχους (γνώσεις, δεξιότητες, τάσεις και συναισθήματα), σε όλους τους τομείς ανάπτυξης (ψυχοκινητικός, συναισθηματικός, κοινωνικός, νοητικός, δημιουργικός) και που έχει όλα τα τυπικά στοιχεία μιας «γλώσσας».

11.45-12.15: Συζήτηση

12.15-12.30: Διάλειμμα

